

Yttrande över betänkande EU på hemmaplan

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att lämna synpunkter på remissen SOU 2016:10 med rubrik enligt ovan.

Övergripande synpunkter

Inledningsvis vill Lärarnas Riksförbund framhålla att förbundet instämmer i att mer behöver göras för att öka kunskapen om EU och främja insyn, delaktighet och inflytande för individer och aktörer i Sverige när det gäller frågor som beslutas inom EU. Förbundet instämmer också i stort i de förslag som utredningen lämnar när det gäller skolan och lärarna, särskilt satsningar på ökade möjligheter till fortbildning för lärare. Även förslaget att återupprätta EU-upplysningens roll som kunskapskälla och aktör när det gäller EU-information och fortbildning, bland annat för lärare, är vällovt och bör övervägas.

Synpunkter angående förslag om förändringar i samhällskunskap

Lärarnas Riksförbund avstyrker dock förslaget i avsnitt 3.5 om att stärka EU-nivån i undervisningen genom ytterligare förtydliganden i kurs- och ämnesplanerna. EU är redan framskriven i det centrala innehållet i aktuella kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap. Att på så vis ytterligare försöka detaljstyra vad som ska tas upp i undervisningen är svårmotiverat i förhållande till lärarnas professionella frihet och den stoffträngsel som många lärare redan upplever i kurs- och ämnesplanerna i samhällskunskap (se Skolverkets rapport *Utvärdering av den nya betygsskalan samt kunskapskravens utformning*, 2016). Utredningen har inte heller på ett tillräckligt välgrundat sätt påvisat att de nya styrdokument som infördes 2011 inte hunnit få effekt i undervisningen. Istället bygger man i huvudsak sina slutsatser på undersökningar som genomförts före 2011 eller innan förändringarna rimligen kan antas fått effekt. Utredningen bortser också från frågan om lärarnas förutsättningar att inom ramen för den undervisningstid som står till förfogande hinna behandla allt centralt innehåll på ett bra sätt. Särskilt i gymnasieskolan kan detta ofta vara ett problem, då undervisningstiden räknat i timmar i en kurs sällan motsvarar det antal poäng kursen omfattar (50 eller 100 poäng). Kopplingen mellan undervisningstiden och det centrala innehållets omfattning uppmärksammas dock av Skolverket i ovan

nämnda rapport, vilket föranlett myndigheten att föreslå en översyn av det centrala innehållets omfattning i samhällskunskap.

Sammanfattningsvis illustrerar utredningens förslag om ytterligare förtydliganden om EU i samhällskunskapsämnet till del en bristande insikt i lärares förutsättningar att bedriva undervisning och samhällskunskapsämnets redan stora omfång innehållsmässigt i förhållande till tillgänglig undervisningstid. Det är en brist som är alltför vanlig när olika aktörer och utredningar med mer eller mindre vällovliga intentioner föreslår ”mer” av något innehåll i skolan för att ”lösa” ett uppfattat samhällsproblem. Förbundet anser att en viktigare och bättre åtgärd för att stärka lärarnas kompetens att undervisa om EU som en del av vårt politiska system är att satsa på kvalificerad fortbildning, vilket ju också utredningen lyfter.

Stockholm 30 maj 2016

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Johan Linder
Utredare